

Meidän metsämme -kansalaisliikkeen lausunto luonnoksesta kansalliseksi metsästrategiaksi

14.11.2022

Lähtökohtaisesti on ongelmallista, että kyseessä olevaa strategiaa nimitetään metsästrategiaksi, koska kyseessä ei ole strategia metsistä vaan metsäelinkeinosta. Siksi kyseessä on metsäelinkeinostrategia. Valitettavasti metsän elämää ylläpitävät ekosysteemit jäävät tässä strategiassa vailla niille kuuluvaa huomiota, mikä on strategian suurin heikkous.

Lausunnolla nyt oleva kansallisen metsästrategian luonnos ei nähdäksemme vastaa siihen muutostarpeeseen, jonka erityisesti ilmastokriisi ja luontokato ja niiden juurisyyn luonnonvarojen ylikulutus asettavat metsien käytölle ja koko yhteiskunnalle. Tämä luonnos yrittää antaa jatkoaikaa luontomme tilaan heikentävästi ja köyhdyttävästi vaikuttaneelle tavalle käyttää metsiä sen sijaan, että strategiassa tunnistettaisiin ja tunnustettaisiin ekologisten reunaehtojen merkitys. Ekologisesti kestämaton ei myöskään ole sosiaalisesti eikä ainakaan pitkällä aikavälillä taloudellisesti kestävä.

Erityisesti nykyisen kaltaisessa ja, mikäli riittäviin toimiin eri ryhdytä, yhä pahenevassa ekologisessa hätätilassa tulisi kansallisen metsästrategian olla metsäluonnon pelastussuunnitelma. Sille muodostaa perustan ekologinen kestävyys. Ilmastokriisiin ja luonnon monimuotoisuuden katoon vastaaminen näkyvät tässä luonnoksessa lähinnä retoriikassa, mutta eivät käytännön tavoitteissa ja toimissa, vaikka luonnontieteellinen tieto osoittaa, että suojelutoimilla on kiire.

Lukukohtaiset kommentit

Luku 1.1

Kestävä kehitys pitää käsitteenä uudelleen määritellä vahvan kestävyuden pohjalle, jolloin ekologiset reunaehdot määräävät sen, millä tavalla puhutaan kilpailukyystä, metsän aktiivisesta käytöstä, metsän hyödyntämisestä, talouskasvusta ja liiketoiminnasta.

Metsästrategian valmisteluun osallistuneiden joukosta puuttuvat metsäekologit ja ilmastoasiantuntijat. Kuviossa 1 kiinnitämme huomiomme siihen, että valmistelevien ryhmien joukossa puuttuu tieteentekijät omana ryhmänä.

Luku 1.2

Strategiaan on sisällytettävä: kaikki lehdot ja vanhat metsät on suojeltava. Tähän liittyen strategiaan on saatava vanhojen metsien määritelmä.

Puhuttaessa raakapuun käytöstä sellu- tai sahateollisuudessa on tärkeää mainita näiden osuudet.

Luku 2.1

Asianmukainen ilmaisu koskien Ukrainaa on Venäjän hyökkäyssota (ei siis Ukrainan kriisi).

Luku 2.1.2

Strategiassa tulee selkeästi painottaa, että ilmaston lämpeneminen on pysäytettävä 1,5 asteeseen (ei "mikäli halutaan").

Luku 2.1.3.

Viitattaessa IPBES 2019 kuuluu kertoa, millä tavalla nimenomaan metsänkäyttö liittyy lajien sukupuuttouhkaan.

Luku 2.2.2.

Ympäristöministeriön tulee olla mukana Suomen metsäpolitiikan johtamisessa.

Luku 2.2.3.

Kohdassa "kuluttajien valinnat voivat vaikuttaa": Metsien hyödyntämisen tulee joka tapauksessa "vaikuttaa siihen, että metsien hyödyntäminen pysyy luonnon kantokyvyn rajoissa", eikä nojata vain kuluttajien kysyntään.

Luku 2.2.4

Kohdassa "Tuontipuun osuuden vähetessä kasvaa nuoren metsän hoitohakkuista saatavan energiapuun merkitys energiaomavaraisuuden turvaamisessa." Puun polttamista ei tule edistää vaan sen käyttämistä energiantuotannossa tulee vähentää kuten muutenkin energiantuotannossa vähentää kaikkea polttamista.

Luku 3.1

Kohdassa "Metsästrategia rakentuu neljästä strategisesta päämäärästä, joista muodostuu yhdessä kokonaisuus". Päämääristä puuttuu kokonaan ilmasto ja hiilivarastojen kasvu (vrt. Ilmastolaki ja hallitusohjelma). Järjestyksen tulisi olla koko ajan (1) ympäristö, (2) ihminen ja (3) talous, jotta planetaariset rajat muistettaisiin aina tämänkin strategian lähtökohdiksi. Talouskasvu lähtökohtana on ristiriidassa sen

kanssa, että metsäekosysteemien heikentyminen johtuu juuri talouskasvusta ja yhä lisääntyvistä hakkuista.

Kuviosta 4 puuttuvat ennallistaminen sekä EU:n biodiversiteettistrategian 10 % ja 30 % suojelun tavoitteet.

Luku 3.2.2

Kohdassa "Aktiivinen ja monipuolistuva metsänhoito lisää metsän kasvua ja tukee ilmastonmuutoksen hillintää." Ilmastonmuutoksen hillitsemisessä ratkaisevaa on vähentää hakkuita ja muita metsänkäsittelytoimia.

Luku 3.2.3

Metsälajien uhanalaisuuskehityksen pysäyttäminen tulee saada selkeäksi tavoitteeksi strategiassa. Lisäksi kysymme, missä kohtaa kommentteilla olevassa strategiassa näkyvät EU:n biodiversiteettistrategian ja EU metsästrategian linjaamat yhteiset tavoitteet?

Luku 3.2.4

Kysymme, mihin tietoon tämä osio perustuu. Osioista puuttuu metsäekologiain asiantuntemus. Yleisesti metsäekologian ääni kuuluu tässä luonnoksessa aivan liian heikosti.

Luku 4.2.1

Kohdassa "Parannetaan metsien saavutettavuutta": Tarvitsemme lisää metsäalaa, josta taas metsäautoteiden lisärakentaminen olisi pois. Suomen metsät ovat jo nyt autoteillä rankasti pilkottuja. Lisärakentaminen lisäisi myös painetta metsäalueiden käytössä.

Kohdassa "Kehitetään kasvun ja hiilen varastoinnin keinoja". Tiedetään se, että hiilen paras varasto on metsässä, kaikessa massassa, joka siellä on puunlatvoista syväälle maaperään. Tärkeintä on hakkuiden vähentäminen ja rajoittaminen.

Luku 4.2.2

Kappaleesta "Elonkirjoja talousmetsissä" puuttuu kokonaan jatkuvan kasvatuksen menetelmä. Jatkuva kasvatusta ja siihen liitettävät luonnonhoidon toimet ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta erittäin oleellinen menetelmä, jolla turvataan myös puuntuotantoa.

Konkreettinen toimi luonnonhoidon osaamisen kehittämiseksi: palkataan Maa- ja metsätalousministeriöön metsäekologi.

Luku 4.2.3

Kohdassa "Metsäalan uudistumista edistävät toimenpiteet" esitetään toimia, joilla paine metsien käyttöön entisestään kasvaisi. Metsien käyttö on jo ylittänyt ekologisen kestävyuden rajat. Jotta metsäala uudistuisi kestäväksi ja kestävästi, sen täytyy aidosti tunnustaa tämä ja määrätietoisesti asettautua näiden rajojen sisälle.

Lopuksi

Haluamme nostaa esille tärkeitä ajankohtaisia tietolähteitä.

(1) Berg-Andersson, Birgitta, Kulvik, Martti, Lintunen, Jussi, Kunttu, Janni & Orfanidou, Timokleia (28.9.2022). "FutureForest2040 – Suomen metsäalan rakenteelliset muutokset sekä markkina- ja työllisyysnäkökymät vuoteen 2040"

<https://www.etla.fi/wp-content/uploads/ETLA-Raportit-Reports-131.pdf>

(2) Halonen, L., Pappila M. 2019. Alueelliset metsäohjelmat metsätalouden ohjauksessa – yhteistoiminnallisen hallinnan mahdollisuudet ja ongelmat metsien käytön ekologisen kestävyuden edistämiseksi.

https://www.researchgate.net/publication/337335214_ALUEELLISET_METSAOHJELMAT_METSATALOUDEN_OHJAUKSESSA_-_YHTEISTOIMINNALLISEN_HALLINNAN_MAHDOLLISUUDET_JA_ONGELMAT_METSIEN_KAYTON_EKOLOGISEN_KESTAVYUDEN_EDISTAMISESSA

- Metsästrategialuonnos kärsii samoista ekologisen kestävyuden vinoumista, tiedonpuutteesta ja siten ongelmista kuin tässä on esitetty AMO:jen ja näkökulmasta

(3) Soimakallio, S., Böttcher, H. ym. 2022. Closing an open balance: The impact of increased tree harvest on forest carbon.

<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/gcbb.12981>

- Tuore katsaustutkimus osoittaa, että lisääntyneet hakkuut vähentävät metsiin sitoutunutta hiiltä merkittävästi. Usein väitetään, että vaikka lisääntynyt puunkorjuu vähentää metsiin sitoutuvaa hiiltä, tämä on lyhytaikainen vaikutus. Uuden tutkimuksen mukaan **vaikutus on merkittävä vähintään 100 vuoden ajan.**

(4) Increasing tree harvest does not help to reach Paris agreement targets. 2022.
[https://www.syke.fi/en-US/Current/Increasing_tree_harvest_does_not_help_to\(63331\)](https://www.syke.fi/en-US/Current/Increasing_tree_harvest_does_not_help_to(63331))

(5) Jatkuvan kasvatuksen menetelmän etuja, ks. esim. Luontopaneelin selvitykset:
<https://luontopaneeli.fi/.../luontopaneelin-raportti.../>

Meidän metsämme -kansalaisliike

<https://meidanmetsamme.org>

<https://twitter.com/MMetsamme>

<https://www.instagram.com/mmetsamme>

<https://www.facebook.com/mmetsamme>